

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.9. Cogitauerunt vt & Lazarum interficerent. Qui per Prædicatores non conuertitur, per mortuos rediuiuos non conuertetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. 9. Cogitauerunt vt & Lazarum interficerent. Qui per Prædicatores non conuertitur, per mortuos redimtus non conuertitur.

Mirabile cogitatu est, quod Christus Lazarum in sui nominis gloriam resuscitauit, hoc est, vt testis esset irrefragibilis & euidentis virtutis illius diuinae quandoquidem videntes eum illi resuscitatum, qui necdum sua personam redimtus sed verbis quæ loquebatur de Christo testimonium perhibebat: parum erat quod fidem ei minimè adhiberent, insuper & eum occidere decernerent: *Cogitauerunt vt & Lazarum interficerent*. Optimè notauit D. Basil. quod sicut auctor est S. Scripturæ Spiritus S. quod in vno loco sic dicit, vt ansam præbeat dubitandi, in alio clariùs manifestat. Fateor, multo me tempore rapuerunt in admirationem verba diuini Epulonis quibus magnum illum Patriarcham Abraham deprecabatur: refert Saluator noster multa inter vtrumque colloquia, quæ tunc temporis explicauimus. Supplex petijt vt Lazarum mitteret, qui extremo digito intincto in aquam linguam illi refrigeraret ultra modum in igne cruciatam. Abnegat hoc illi Patriarcha, nec ratio fieri suadebat. Replicat, saltem hoc mihi concede, illum ad mundum remitte, fratribus meis prædicatorem, quos quinque cognosco, & horum quæ hic aguntur sit apud illos testis ocularis: *Testetur illis, vt & ipsi veniant in hunc locum tormentorum.*

Hom. 4. de Lazaro. Nominatum autem, (inquit D. Ch. ysof.) postulat mitti Lazarum, vt pote à fratribus suis optimè cognitum, quos & ipse cognoscebat, ac per hoc aptissimus poterat esse testis tormentorum quibus ipse cruciabatur. Respondet illi Abraham. Nulla suadet hoc ratio: habent etenim apud se testes horum omnium & prædicatores sufficientes: *Habent Moysen & Prophetas audiant illos.* O Pater Abraham, inclamat: auarus epulo; quantum interest discriminis ab ijs prædicari illis, qui viuunt cum illis, & ab illo qui regressus ab inferis illis concionaretur. Non Pater Abraham, *Sed si quis ex mortuis surrexerit, credent.* Hæc fili mihi, ridicula sunt, inquit Abraham: etenim notum sit tibi, quod si ad meliorem vitam frugem per prædicatores, quos idem audiunt, non conuertantur: sed nec conuertentur aut saniora sapient, licet ad eorum oculos mortuus resurgat eisque concionetur.

Hanc dico mihi difficilem esse sententiam, cu-

ius nodum acutè ponderat Cardin. noster Caietanus. & vt arbitratu non inconcinne loquebatur q. 4. dices ille: qua ratione fieri posse quis credat, vt nullum in te haberet effectum, si hic in hac Ecclesia, vbi verbum Dei disseminò, mortuus resuscitaretur vel de monumentis his prodiret aliquis vobis optimè cognitus inferni flammis circumcinctus, ingemiscens suspirans, euilans, vobis acclamans: Amice: me damnatum & æternis additum intueri supplicij, te quoque similis manet lectus in æternum. Nemo vel semel dubitat, quin tibi sanguis congelaretur, capilli capitis erigerentur, sensus perturbarentur, & cotus hæretes attonitus, & manifestum est, quod plus ille solus efficeret, quam ego & quotquot mecum concionantur. Quis dubitat, quod si huc intraret matrona quadam quam viuentem agnouisti, & mortuam vidisti, cuius corpus tartareis esset obuolutum set pentibus, flammæ euomens ardentissimas, cuius comæ capitis viperæ forent igneæ, multo verius quam Medusæ, quæ non aerem, sed plumbum & æs liquefactum exspiraret, locum hunc ascenderet gemitibus exclamans terribilibus, Deum & seipsam diris deuotens iniquissimis. Heu vos infelicissimas, quæ non nisi vestrae studeris vapitati venustatis: quæ veltis inhiatis appetitibus impudicitia attendite & videte, quod vos in crastinum tale maneat, quale nunc damnata patior, patriæque in æternum tormentum, quis vertit hoc in questionem, quin hæc te fortius commoueret, quam omnium horrenda prædicatorum terri culamenta?

Domestice notam arbitror historiam conscriptam à D. Anton. & pluribus alijs de effectu illo, quem operati sunt tertio repeti clamores illi plurim. Doctoris Parisiensis, qui mortuus hinc cum san. 17. Theol. citatis opinione discesserat: cum enim cadauer publicè in Ecclesia sepeliendum adlaret, & decantatis à Clero defunctorum Vigilij pro anima illius felici requie ventum esset ad illa verba Lectionis: *Responde mihi:* Ecce subito de pheretro mortuus assurgit, & voce inclamat altiori: *Iusto Dei iudicio accusatum sum.* Horror inuasit omnes inexplicabilis: differtur in crastinum honor sepultura, atque eadem hora iterum assurgit, & secundo vociferatur: *Iusto Dei iudicio iudicatus sum.* Hac voce grauior omnes oppressit stupor, rei præstolantur euentum, & in tertium differtuntur diem funeralia: & ecce eodem quo prius momento de pheretro resurgit, & voce adeo tristi ac lamentabili, vt explicari nequeat, inclamat: *Iusto Dei iudicio condemnatus sum:* pariter illico seipsum maledictionibus impetens, parentes

tes suos vitæ natalem, vitam, ipsūque Deum comitibus laceras infernalibus. Quas non hæc verba commotiones excitant, quas cietunt turbationes, quantam in spectatoribus operata sunt vitæ correctionem. Illis turbatus D. Bruno Cœnobiarca ad solitudinem se recepit, & illam instituit religionem quam totus stupet, & tenetur orbis in extrema omnium fundatam penitentia, solitudine vitæque religiosa ut fuerit, & nunc est non vulgare toti mundo prodigium.

17. Quia igitur ratione dicere potest Abraham, nihil referre, si quis à mortuis prædicator surrexerit: & quicumque viventem non audierit prædicantem, nec mortuo gratas sit aures præbiturus: Hoc quod tibi difficile videbatur, en tibi planum est & expositū, inquit Caietanus. Quid postulas anare dimeret resurgat Lazarus prædicaturus: si namque resuscitatus prædicet, verba que habeat, omnes indubie quotquot eum viderunt, vel audierunt, saniora capient, salutis suæ consilia. Quid respondet Abraham? Non maiore re et effectū ex concione sua Lazarus resuscitatus, quam prædicatoris viventes sunt relatori. En tibi Lazarum alterum resuscitū à mortuorū sepulchris emergentem, & Indaris verba facientē, eum se vivū eis ostendentem, tum verbis concionantem, & nedum fructum non referit ex illis, nec se committunt ut credant in Christum, quin potius perniciores efficiuntur, & exemplo miraculo commoti perfidiores, parum est quod Christi necem machinentur, qui illum ad auras renovant, sed ipsum etiam prædicatorem occidere tentant. Amice nec speres, nec postules tibi mortuum dari prædicatorem, testem omnium irrefragabilem: etenim si ab meliora non reuertaris ex ijs que tibi vivis proponit, suadetque prædicator, nullum in te operabitur effectum, quidquid tibi mortuis suggesserit.

IV. Si vivū prædicatores fructum non faciunt, nec mortui faciō.

V. Saulis exemplo. Saul quanto flagrat desiderio, ut à mortuis affurgat Samuel, ipsum instruat, doceat, moneat, & quæ sibi sint agenda prædicet. Optatis potitur, verè namque ex altera vita prodit Samuel, & figura adeo horribili apparet Sauli, ut totus obstupesceret. Samuel igitur resuscitatus illi prædicat, miserumque suum illi proponit vitæ statum, nec non iram Dei imminuentem, à divina illum manu derelictum, mortique quam proximum. Quem credis ex his effectum oriri? An per hæc melior efficiat & convertitur? An conceptam animo contra David iram remisit? An sua defecit peccata? An se lamentis luctuque transfudit? Nequaquam; sed quasi Samuel illi non prædicasset, non locutus fuisset ipsdē progredi.

Hieron. Bap. de Lanua Tom. III.

tur obstinatus inieribus, quibus ante malus ambulaverat. Quod illi maius emolumentum attulit mortui Samnelis quam vivū prædicator. Mi frater, audi prædicatores, intellige scripturas: hoc enim est omni certo certius, & securo securus. Ad illas nos sapienter remisit vates Evangelicus in verbis illis, quæ tunc expendimus: Numquid non populus meus à Deo requirit, pro vivis à mortuis? Vah detestandam populi stultitiam, qui desiderat, ut quis ex altero prodeat mundo prædicator & Doctor, & in visionibus defuncti appareant terror est hic intolerabilis. An ergo doctrina vivorum à mortuis est vobis expectanda? Congruum hoc esset ut diabolo antea locū daretur mille decipulis, fideique visionibus, quicumque vellet ilico persuadendi. Nequaquam hoc suadet Propheta: Ad legem magis, & ad testimonium. Hæc etenim lex vestratū sit oportet actionum regula, lex divina, Dei testimonia, & quæcūque nobis per hæc agenda præscribuntur. Prædicatores accede, qui Dei legem exponunt, & attende quem in te fructum oportentur: si nullum illi referant, nec ipsi mortui, licet rediit vobisque concionantes, sunt relatori.

Quis verū in dubium, quin plures defuncti eorum, quos Martyres ad vitam renovant prædicant Evangelium: abundant in exemplis historiarum. Reperies quid D. Agnes contigerit, quæ filium Romæ Gubernatoris à morte suscitavit, & resuscitatus clamare cepit altius & prædicare, nullum esse Deum alium, præter eum quæ Agnes virgo prædicabat. Quid alium? eo furiosus in virginem commovetur sanctissimam, quæ ignibus tradunt comburendam. Et sapius, quo plures de monumentis ad martyrum instantiam & suffragia mortui resurgunt, eo tyranni furor in Martyres exacerbat, ut ardentiore. SS. Episcopus Stanislaus ad vitā fecit assurgere Petrum iam triennio defunctū, illumque ad Regis adduxit tribunal veritatis testem irrefragabilem, qui per veris Regis Boleslai conatibus veridicus obfisteret, verū tamen acris per hoc ignis accensus est in curia. Quam negari non possit, quin alijs talium mirabilium miraculorum omnia favente gratia ac fidei acceptione dispoſuerit, & Theologiam vobis adstruo conclusionem, quæ assignat Caiet. divinam necessario requiri gratiā, ut te redeat ad meliora prædicator. Hanc si tibi procuraveris, hanc si habueris, vivus sufficit tibi prædicator: hæc si tibi defuerit, nullā tibi mille millia prædicatorum mortuorum utilitatem adierit, licet sepulchro resuscitaret, sicut nec Tyrannus, nec his, profuit Lazarus à monumento rediivus.

Q. 99999. §. 10. Ad

9
Isa. 8. 19.

VI.
Lex divina interroganda.